

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Pro quibus offerri possit, & debeat Missæ sacrificiu[m]. 5

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

menta nomine ipsius Christi sacerdotes conficiunt, sed quia Christus non immediatè, sed mediatè illa conficit, sacerdotes non in persona Christi, sed in propria persona loquuntur. Cum ergo in consecratione huius sacramenti diversimodè procedant, satis indicatur Christum Dominum in hoc sacramento speciali modo concurrere, scilicet immediatè, & proximè. Ad quartum nego hunc concursum, immediatum in sacrificio dedecere personam Christi, tamen orationes illum dedecant. Aliud enim est orare, ut sacrificium acceptum sit, & nobis proficiat, aliud ipsum sacrificium conficere, & offerre, & oblata consumere. Orationes namque cum non sint à Christo instituta, sed ab Ecclesia, & nomine Ecclesia; sunt, mirum non est quod ad illas immediatè Christus non concurrat. At consecratio, oblatio, & consumptio cum sint à Christo instituta, & nomine ipsius fiant, benè possunt fieri à Christo. Fateor tamen hunc immediatum concursum necessarium non esse valori, & dignitati sacrificij Missæ; at esse nimis convenientem ob rationes dictas in probatione conclusionis.

PUNCTUM V.

Pro quibus offerri possit, & debeat Missæ sacrificium.

1. Præmittuntur aliqua certa.
2. Pro omnibus vivis offerre hoc sacrificium potes.
3. Examinatur, an pro infidelibus offerre sacrificium possit ex directa intentione ut convertantur. Affirmant aliqui.
4. Verius est oppositum.
5. Solvuntur contraria rationes.
6. Obicitur textus in c. Apostolicam de presbytero non baptizato, Cui facere videtur Ambrosio.
7. Explicatur prædictus textus, & Ambrosio.
8. Pro quibus defunctis hoc sacrificium offerri possit expenditur.

Missæ sacrificium pro aliquo offertur, cum in eius commodum, & utilitatem offertur. Dupliciter autem sacrificium offerre potes, vel ut persona privata, vel ut publica à Christo, vel Ecclesia constitutus. Item ut effectum habeat ex opere operato, & virtute sacrificij, vel ut effectum habeat ex opere operantis, sicut quodlibet aliud bonum opus. His positis.

1. Dicendum est te posse non solum ut privatam personam, sed ut publicam & nomine Christi, & Ecclesia hoc sacrificium tam pro vivis, quam pro defunctis offerre. Constat ex Trident. sess. 22. cap. 2. Sed in quorum vivorum, & defunctorum utilitatem hoc sacrificium offerri possit, pergitur explicare.

Et quidem pro omnibus vivis tam fidelibus, quam infidelibus, & excommunicatis te posse ut personam privatam, seu nomine proprio hoc sacrificium offerre communis est sententia. Nam cum omnes capaces sint alicuius doni spiritualis vel temporalis recipiendi, in illius consecutionem sacrificium offerre potes, sicut & quodlibet bonum opus, maxime cum hæc oblatio singularis nullibi inveniatur prohibita. At ut persona publica, & nomine Christi, & Ecclesia nequis pro excommunicatis offerre, quia hi ab Ecclesia, suorumque bonorum participatione sunt præcisi, ut constat ex c. à nobis cap. sacris. De sentent. excommunicatis. Quod si hæc prohibitio non obstante sacrificium pro excommunicato applices, cetero probabilis applicationem nomine Christi factam firmam esse, & effectum habituram pro illorum capacitate, quia hæc applicatio ex potestate ordinis à Christo accepta provenit, quam Ecclesia impedire non potest, tamen usum illius possit prohibere. Secus vero est dicendum de applicatione nomine Ecclesia facta, hæc enim contra voluntatem Ecclesia effectum habere non potest. Sic Regid. de Coninch. q. 83. art. 1. dub. 9. c. 1. 2.

Pro reliquis fidelibus quantumvis peccatores existant, nomine Christi, & Ecclesia offerre sacrificium potes, & debes, quia & ipsi capaces sunt alicuius boni obtinendi scilicet conversionis, & nullibi inveniuntur exclusi, quinimo in oblatione Missæ omnes comprehenduntur iuxta Trident. sess. 22. cap. 2. Quocirca si aliquem velis ab hac communi oblatione excludere, non levis odij indicium esset, graueque peccatum committeres, sicut colligitur ex S. Thom. 2. 2. quest. 25. art. 8. & Navar. c. 19. de orat. n. 120. Suar. disp. 68. sect. 2. & Bonac. alios referens. disp. 4. q. ult. pun. 5. n. 3.

Pro infidelibus, seu non baptizatis nulla est obligatio hoc sacrificium offerendi, quia in oblatione ab Ecclesia instituta hi non comprehenduntur. Nam licet cum calix offertur, offertur pro totius mundi salute, ex qua oblatione pro infidelium conversione videatur offerri. Non enim totius mundi salus obtineri potest, nisi infidelibus convertis, ætamen pro illis non directè, sed indirectè offertur, siquidem in hac oblatione non tam eorum bonum, quam bonum fidei, & Ecclesia augmentum spectatur.

3. An vero pro iis infidelibus directè ex directa inquam

intentione ut convertantur, hoc sacrificium in persona Christi & Ecclesia offerre possis, ut fructum ex opere operato in illis habeat? Doctores divisi sunt. Affirmant Bellarm. lib. 2. de Missa. c. 6. Henric. lib. 9. c. 15. n. 6. Suar. disp. 78. sect. 2. concl. 3. Eman. Saâ, verbo Missa n. 40. Regid. de Coninch. q. 83. art. 1. dub. 9. concl. 3. tamen in fine illius conclusionis contrarium indicet Filiuc. tract. 5. cap. 2. quest. 9. Bonac. disp. 4. q. ult. pun. 5. n. 4. Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 2. à num. 6. Movenitur primo, quia hi infideles indigent ad fidem cõverti, quam conversionem tum orationibus, tum sacrificiis procurare gratum Deo, & pietati Christiana, conforme esse videtur. Non igitur est prohibitum. Secundo sacrificium crucis pro iis omnibus directè oblatum est, fuit enim universalis omnium redemptio, & satisfactio. Ergo & sacrificium Missæ, quod idem est pro omnibus, offerri poterit, ut sic vnum sacrificium cum alio convenienti habeat. Tertio in antiqua lege offerebantur sacrificia directè pro infidelium conversione, pro Dario 1. Esdræ. 6. pro Sparciatis 1. Machab. 12. pro Heliodoro 2. Machab. 3. Sed nostrum sacrificium veteribus sacrificiis excellentius est. Ergo si vetera sacrificia pro infidelibus offerri poterant, illisque prodesse, fortiori nostrum sacrificium pro illis offerri poterit, & prodesse. Quarto plures partes restantur orationes, & oblationes pro infidelibus ab Ecclesia offerri. Sic restatur Clemens Roman. lib. 8. constitut. c. 6. aliis 7. & cap. 11. aliis 22. Caecilius Episcopus. ad Episcopos Gallie c. 11. August. episc. 10. ad Vitalium. Chrysostr. de Adam, & Eva paulo ante finem, & hom. 77. in Ioann. sub finem. & fauet Paul. 1. ad Timotheo. ubi præcipit orationes, & oblationes pro omnibus fieri, specialiter pro Regibus, qui tunc erant infideles, quem locum explicans idem Chrysostr. hom. 8. in princ. August. episc. 59. ad 5. quest. & alij expressis verbis affirmant pro ethnicis oblationes, & orationes fundendas esse. At vna ex præcipuis orationibus est deprecatio, quæ medio sacrificio oblato fieri potest. Ergo. Denique in die paræneses pro catechumenis, & infidelibus specialiter Ecclesia orat. Signum ergo est eos non esse à sacrificio penitus exclusos.

4. Nihilominus verius existimo pro infidelibus etiam catechumenis, qui per baptismum in fide generati non sunt, licitum non esse, nec fuisse sacrificium Missæ nomine Christi, & Ecclesia applicare non solum pro obtinenda pœnæ temporalis peccatis debita remissione, sed neque pro obtinendo aliquo spiritali, vel temporali bono. Sic docuit Gabr. in lect. 34. in can. lit. A. Dominic. Sorus. lib. 9. de iustit. q. 2. art. 2. ad 3. & At quia & in 4. dist. 11. quest. 2. art. 7. ad 2. Vasq. disp. 227. c. 3. & segg. Azor. 1. p. lib. 10. c. 22. q. 1. Bartholom. ab Angulo dialog. 5. §. 489. & alij, & videtur esse expressa sententia August. lib. 1. de anima, & eius orig. cap. 9. ante med. in 7. 1. ubi aduersus Vincentium Pelagianum probat pro paruulis decedentibus ante baptismum sacrificium offerri non posse, eo solum quia non sunt per baptismum, vel Martyrium regenerati. Quis enim (inquit) offerat corpus Christi, nisi pro eis qui sunt membra Christi? nemo autem sit membrum Christi nisi aut baptizate in Christo, aut morte pro Christo. Cum Ergo hæc ratio non solum paruulos, sed viuos adultos non baptizatos comprehendat, efficitur ex sententia August. pro ipsi offerri sacrificium non posse, quod ipse August. eo lib. cap. 11. expressis verbis indicavit. Idè clarissimis verbis expressit cõcil. Bacharen. 1. can. 57. & Chrysostr. hom. 69. ad pop. Antioch. & serm. 3. in episc. ad Philipp. in moralis exposit. D. Thom. q. 79. art. 7. ad 2. Ratio efficax est. Quia non est credendum Christum Dominum Eucharistiam in ratione sacrificij instituisse pro iis, pro quibus in ratione sacramenti non instituit, neque effectum sacrificij communicandum esse, quibus sacramenta communicari non possunt. Præterea si sacrificium Missæ ex opere operato effectum habere posset in non baptizatis, ut quid Ecclesia catechumenos peractis orationibus, & finita lectione Evangelica excluderet, ne oblationi consecrationi, & consumptioni præfentes essent?

5. Neque obstant rationes contrariæ. Ad primam concedo gratissimum esse Deo conversionem infidelium procurare, medijs tamen à Christo institutis. Cum autem sacrificium Eucharisticum institutum non sit, ut pro ipsi infidelibus directè offeratur non potest Deo esse gratum illorum bonum illius oblatione procurare. Ad secundam concedo sacrificium crucis pro omnibus oblatum esse, quia fuit oblatum per modum meriti. At sacrificium Eucharistia non offertur per modum meriti, sed meritum crucis quod in ipso continetur, instar sacramenti applicatur: cum autem sacramentum applicari non possit iis, qui non sunt membra Christi & Ecclesia, neque sacrificium applicari poterit. Ad 3. concedo sacrificia veteris legis applicari potuisse pro gentibus, aliisque nationibus à Iudæis, non quidem ut effectum haberent ex opere operato, sed ex merito, & intercessione operantis: qua ratione etiam sacrificium Eucharisticum diximus applicari posse infidelibus, secus ut effectum habeat ex opere operato, & instar sacramenti. Ad 4. concedo olim plures orationes directè pro infidelibus fundi à sacerdote nomine Christi & Ecclesia, nunquam tamen fuisse sacrificium oblatum, quia ad orationis fructum infideles capaces sunt, secus vero ad fructum

Etum sacrificij vtpote pro fidelibus tantum instituti. Adde praesenti tempore solum in die Parasceves nomine Ecclesiae sacerdotem pro gentibus non baptizatis orare, tum vt indices neminem a passione Christi, quae tunc specialiter commemoratur, exclusum esse. Tum quia eo die sacrificium non offertur, quo factio indicatur orationem pro iis offerri posse, sed non sacrificium.

6. Quod si obicitur textum in cap. Apostolicam sedem, de Presbytero non baptizato, vbi interrogatus Innocent. an possint nomine Ecclesiae orationes fundi pro presbytero qui e vita decessit credens esse baptizatum, cum tamen baptizatus non esset, respondit Episcopo Cremonen. sopitis quaestionibus Doctorem. Patrum sententias teneas, & in Ecclesia tua iuges preces, hostiasque Deo offerri iubeas pro presbytero memorato. Nomine autem hostias, sacrificium Missae intellexisse videtur, siquidem in Ecclesia nihil aliud est quod proprie hostia nuncupetur, idque clarè denotat testimonium Ambrosii. in orat. de obitu Valentin. Imperatoris decessit e vita, cum ad baptismum properaret, quo Innocent. quaestionem sibi propositam decidit. Inquit enim Ambrosius. Date manibus sancta mysteria, pio requiem ei poscamus affectu. Date sacramenta caelestia, animam piam nostris oblationibus prosequamur: quae verba sine dubio indicant & Ambrosium, & Innocent. sentire pro hominibus sine baptismo decessentibus, aramen illum desiderantibus sacrificia offerri posse. Id ipsum non leuiter confirmant quae referuntur cap. 20. libri inscripti Ordo Romanus. ibi enim apponitur Missa, quae celebrari consueuerat, cum catechumeni ad baptismum eligebantur, in cuius oratione infra actionem dicitur: Hanc igitur oblationem seruitutis nostrae, sed & cunctae familiae tuae quaesumus Domine, vt placatus accipias, quam tibi offerimus pro famulis, & famulabus tuis, quos ad aeternam vitam, & beatum gratiae tuae donum eligere, atque vocare dignatus es. Cum igitur catechumeni sunt qui fuerant electi, & vocati, pro iis sacrificium conuincitur oblatum esse. Quod expressius significatur in oratione ibidem relata, cum catechumeni in primo scrutinio electi erant. Sic enim sacerdos orabat. Exaudi nos omnipotens Deus, & famulos tuos fidei Christianae primitias huius sacrificij tribus operatione mundari. Offeritur ergo sacrificium pro ipsis catechumenis immediatè.

7. Respondeo neque Innocent. neque Ambrosii. de sacrificio fuisse locutus, sed de oratione, vt docuit ibi Glossa in figuracione casus, & de eleemosynis, quae hostiae, & sacrificia saepe nuncupantur. Ea vero quae ex libro Ordo Romanus referuntur, probabilem habent expositionem, si dicas eas orationes, & oblationes non fundi pro famulis, & famulabus electis, nec dum baptizatis, sed pro ipsis qui ab baptismum electi fuerunt, & quibus fuit baptismus collatus. Quod si de catechumenis nondum baptizatis sint intelligendae vt verius videtur, siquidem ex orationes proferebantur antequam illis baptismus esset collatus, respondere debes pro ipsis offerri non immediatè & directè, sed mediatè, vel offerri pro ipsis, quia eo tempore Ecclesia Romana sequuta est opinionem probabilem, affirmantem pro catechumenis offerri sacrificium posse, à quo vlti rem exactius considerans abstinuit. Neque est inconueniens, quod Ecclesia in iis quae ad sacramentorum administrationem accidentaliter pertinent aliquando quoad factum, & materialiter minus secutè, & veritati conformis processerit, vt latius tradit Valsq. dicta disp. 227. cap. 3. num. 22.

Hucusque diximus de viuis, pro quibus hoc sacrificium nomine Christi, & Ecclesiae offerri potest, superest dicendum de defunctis. Hi namque sunt in quadruplici differentia: Beati, damnati, decessentes sola originali culpa, in purgatorio existentes. Pro beatis namque offerri hoc sacrificium directè non potest, quia neque satisfactione vlla, neque bono aliquo indigent, ideoque dixit Innocent. in cap. cum Marthe de celebrat. Missae. iniuriam facere Martyri qui orat pro Martyre, offertur tamen in illorum memoriam, & honorem, quia non leuiter honorantur Sancti si in gratiarum actionem pro victoriis ab eisdem obtentis sacrificium Missae Deo offeras. Sicuti dixit Trident. sess. 22. cap. 3. Pro damnatis nequaquam sacrificium offerri potest, quia sunt extra statum salutis, neque poena peccatis debita remissionem habere potest, sicuti definitur cap. obuentibus 13. quast. 2. & in conell. Bracharen. 1. cap. 3. Si enim pro iis orationes fundi non possunt, nec sacrificia possunt offerri. Neque his obstat textus in cap. tempus 13. quast. 2. vbi ex August. in Enchirid. cap. 109. & 110. refertur sacrificia offerri pro baptizatis omnibus, pro valde bonis in gratiarum actionem, pro non valde malis in qualemunque viuorum consolationem. Sentit ergo August. pro damnatis sacrificium offerri posse, ij enim tub valde malis videntur intelligendi, sicuti placet Glossa in dicto capite. Non inquam obstat, quia vt ex eodem textu colligitur, solum offerri sacrificium potest pro iis, qui cum in vita essent, sibi prodesse postea sacrificium mererent: at decessentes in mortali nunquam hoc meritum habebunt. Quocirca in diocriter malos, & valde malos existen-

tes in purgatorio intellexit August. qui virtute sacrificij à pena liberantur, vel saltem tolerabilior fit eorum damnatio, quia poena aliquantulum remittitur. Sic explicuit S. Thom. in 4. dist. 45. quast. 2. art. 2. qq. 1. ad 2. Quod si August. pro defunctis valde bonis beatos intellexit, pro non valde malis existentibus in purgatorio, pro valde malis damnatos, dicendum est iudicasse pro omnibus iis sacrificium offerri posse, dum neque in caelo, neque in inferno, neque in purgatorio cognoscuntur esse, vt ipsis pro se modo, quo fieri possit, beatis in honorem & gloriam, existentibus in purgatorio in peccatorum expiationem, damnatis in viuorum consolationem, qua tolerabilior fiat eorum damnatio, tamen poena inflicta nulla sit remissio. Pro decessentibus in peccato originali nequaquam sacrificium offerre potes, quia ij inter damnatos computantur, cum sint extra statum salutis, neque ab eo statu liberari possunt. Superest ergo vt solum pro existentibus in purgatorio sacrificium directè offerre possis, tam vt est satisfactorium, quam vt est impetratorium. Ex Trident. sess. 22. c. 2. & can. 3. & in his ferè omnes Doctores conueniunt, quos superuacancum duxi recensere.

PUNCTUM VI.

Quos effectus habeat Missae sacrificium, & quam intentionem, & applicationem sacerdos habere debeat, vt praedicti effectus obtineantur.

1. Triplicem effectum Missae sacrificium habere potest. & qualis sit.
2. An hoc sacrificium remittat peccata mortalia in attrito? Proponitur ratio dubitandi.
3. Communis sententia negat sacrificio hanc virtutem.
4. Soluitur dubitandi ratio.
5. Iustus ex opere operato augmentum gratiae non concedit.
6. Neque immediatè peccata venialia remittit.
7. Pœnus pro peccatis debitas immediatè remittit.
8. Impetratorium est donorum spiritualium, tum temporalium.
9. Qui ex praedictis effectibus insalubriter conferantur.
10. An ad hanc concessionem virtutem habeat infinitam? Proponitur negatiua pars.
11. Affertur affirmatiua.
12. Obiectio proponitur, & fit satis.
13. Equè sacrificium singulis prodest pluribus oblatum, ac si pro singulis oblatum esset.
14. Obiectiones proponuntur, illisque fit satis.
15. Quam dispositionem habere debeant ij, pro quibus sacrificium offeritur.
16. De intentione requiritur, vt effectus sacrificij obtineatur.
17. Valide, & licite applicari posse sacrificium sub conditione contingente docuit Nauarra.
18. Verius est oppositum. Et quid Clemens VIII. in hac parte statuit.
19. Executorius, & officium defunctorum qualiter pro se possit quis celebrare.

1. Missae sacrificium sicut quodlibet bonum opus triplicem effectum habet, nempe satisfactionem pro culpis commissis, meritum gratiae, & gloriae, & impetrationem alicuius beneficii à Deo conferendi. Hos effectus explicuit Trident. sess. 22. cap. 1. & 2. Offerri autem possunt hi effectus ab oblatione sacerdotis. Tum quatenus Christi personam induit, & nomine Christi sacrificium aeterno Patri offert. Tum quatenus induit personam Ecclesiae, & nomine Ecclesiae sacrificat. Tum quatenus est persona singularis, & nomine proprio sacrificium praesentat. Secundum omnes praedictas rationes ea oblatio & satisfactoria, impetratoria, & meritoria est. Non quia Christus Dominus denuò satisfaciatur, impetret, & mereatur, est enim extra statum denuò satisfaciendi, & merendi, & in multorum sententia impetrandi. Sed quia sacerdos personam Christi gerens, & applicansque illius meritum, satisfactionem, & impetrationem in oblatione ex diuina institutione contenta, satisfaciatur, impetrat, & meretur: impetrat & satisfaciatur, & sibi, & aliis, mereri autem sibi solum potest. Ecclesia vero medio sacerdote offerens pro peccatis suorum fidelium satisfaciatur, illisque beneficia impetrat, mereri tamen nequit, quia nemini à Christo datum est mereri alterius peccati remissionem, nec gratiae augmentum: mereri autem sibi non possunt iusti quatenus hoc sacrificium offerunt, quia in singularum potestate libera non est sacrificium. Quapropter solus sacerdos nomine proprio sacrificium offerens sibi, & aliis impetrare, & satisfaciatur potest, mereri vero sibi tantum. Vide Cordub. lib. 1. quast. 3. Petr. Nauarr. lib. 1. de retri. cap. 2. difficult. 6. à num. 248. in noua edit. Suar. disput. 79. sect. 1. & 2. Valsq. disput. 229. cap. 2. Est